

Tyresö kommun
Utvecklingsförvaltningen
Jennie Eskilsson
Utredare

TJÄNSTESKRIVELSE

2012-03-21

1 (6)

Diarienummer
2012 KFN 0002

Kultur- och fritidsnämnden

Översyn och anpassning av taxor och avgifter

Förslag till beslut

1. Taxorna fastställs enligt bilaga 1, att börja gälla från den 1 januari 2013 respektive den 1 januari 2014.
2. En kontrollavgift på 500 kronor per tillfälle införs då tilldelade tider i lokaler inte används eller avbokas minst 4 vardagar innan.
3. Utfallet av taxornas effekt på efterfrågan och nyttjandegrad ska utvärderas i januari 2015.
4. Fritidsenheten får i uppdrag att marknadsföra de outnyttjade lokalerna.
5. Avgiften för förlorat bibliotekskort för vuxna höjs från 20 kr till 50 kr, att börja gälla från den 1 januari 2013.

Utvecklingsförvaltningen

Britt-Marie Lundberg Björk
Förvaltningschef

Jennie Eskilsson
Utredare

Sammanfattning och beskrivning av ärendet

I kultur- och fritidsnämndens nämndplan för 2012 gavs ett uppdrag åt utvecklingsförvaltningen att se över taxorna inom kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde. I översynen ingår att beräkna självfinansieringsgraden för lokallhyror och att anpassa taxorna för lokaler och anläggningar avseende taxa 1 och 2 (vuxenavgifter för föreningar respektive privatpersoner och företag). Förvaltningen ska även se över biblioteksavgifterna. I uppdraget ingår även att föreslå åtgärder och aktiviteter som kan öka nyttjandegraden av lokaler, hallar och gymnastiksalar. Översynen ska även ta ställning till en ny taxa som ska avse matcher och evenemang där entréavgifter tas ut. Kulturskolans avgifter ska dock behållas oförändrade och ingår inte i översynen.

Utvecklingsförvaltningen har genomfört översynen som bland annat visade att självfinansieringsgraden för idrottshallar under 2010 var 37 % för taxa 1. Utifrån översynen, och av ordföranden överlämnade politiska direktiv, lade förvaltningen den 13 januari 2012 fram en tjänsteskrivelse med förslag till höjda taxor. Tjänsteskrivelsen skickades därefter på remiss till föreningsrådet, som inkom med synpunkter på exempelvis den korta anpassningsperioden för föreningar.

I det liggande förslaget har hänsyn tagits till synpunkterna och istället föreslås att justering av taxorna görs i två steg, där det första steget tas den 1 januari 2013 och det andra steget tas den 1 januari 2014. Ytterligare en skillnad i förhållande till det tidigare förslaget är att höjningen av taxan för idrottshallar inte blir lika stor, samt att evenemangstaxan kommer att läggas på en högre nivå.

Översyn av taxor för lokaler och anläggningar

Utvecklingsförvaltningen har inom ramen för översynen beräknat nyttjandegraden och självfinansieringsgraden för år 2010 på de lokaler och anläggningar som kultur- och fritidsnämnden förfogar över.

Nyttjandegraden anger hur stor del av den uthyrningsbara tiden som lokalerna är uthyrda, samt hur stor del av tiden som respektive taxegrupp disponerar. I tabellen nedan visas att nyttjandet av idrottshallar var maximalt under 2010, och att den största delen av tiden disponeras till verksamhet för barn och ungdomar (taxa 0). Det har även framkommit att gymnastiksalarna stod tomma 16 % av

den disponibla tiden, samt att majoriteten av tiden användes för barn- och ungdomsverksamhet. I föreningsgården Kvarnhjulets uthyrningsbara lokaler är tiden mer fördelad mellan de olika taxegrupperna. Dock står lokalernas tomma i högre utsträckning (67, 3%). En förklaring till Kvarnhjulets låga nyttjandegrad kan vara att lokalerna är av sådan karaktär att vissa tider är mer attraktiva än andra. Det finns tider som kan vara fullbokade lång tid framöver, medan andra tider, där efterfrågan är lägre, kan vara svåra att få uthyrda.

Nyttjandegrad 2010

Anläggning/lokal	Taxa 0	Taxa 1	Taxa 2	Taxa 1 dagtid	Outnyttjad tid	Totalt
Idrottshallar	77,8%	22%	0,2%	-	0%	100%
Gymnastiksal	58,2%	4,9%	21%	-	16%	100%
Kvarnhjulet	17%	8,5%	1,30%	6,10%	67,3%	100%

Tabell 1. Nyttjandegrad för respektive typ av lokal under 2010.

Självfinansieringsgraden anger hur stor del av kultur- och fritidsnämndens hyreskostnad som betalas av hyresgästen.¹ För att beräkna självfinansieringsgraden har följande modeller använts:

$$\text{Hyreskostnad per timme för respektive lokal} = \frac{\text{Hyreskostnad för respektive lokal}}{\text{Maximalt antal uthyrningsbara timmar för respektive lokal}}$$

$$\text{Självfinansieringsgrad för lokaltyp} = \frac{\text{Snitthyreskostnad för lokaltyp per timme}}{\text{Respektive timtaxa}}$$

¹ Kultur- och fritidsnämndens hyreskostnad inkluderar kapitaltjänstkostnader, men inte OH-kostnader såsom administration och vaktmästeri.

I tabell 2 nedan ser vi att självfinansieringsgraden för taxa 1 (vuxna inom föreningslivet) uppgår till 37 % för idrottshallar, och 59 % för gymnastiksalar. Detta innebär att kommunen idag subventionerar föreningarnas vuxenverksamhet med 63 % respektive 41 % av hyreskostnaderna.

Självfinansieringsgrad 2010

Anläggning/lokal	Taxa 1	Taxa 2	Taxa 1 dagtid
Idrottshallar	37%	92%	-
Gymnastiksalar	59%	85%	-
Kvarnhjulet	18%	37%	9%

Tabell 2. Självfinansieringsgrad för respektive typ av lokal under 2010.

Även verksamheten på Kvarnhjulet subventioneras i hög utsträckning, men man bör där ha i åtanke att lokalerna även hyrs ut vid festtillfällen enligt en högre festtaxa som inte är beräknad inom ramen för denna översyn. Detta innebär att självfinansieringsgraden är något högre i praktiken, liksom sannolikt även nyttjandegraden är.

Förslag till anpassning av befintliga taxor

Med hänvisning till ovan redovisad översyn och de politiska direktiven föreslår förvaltningen en höjning av befintliga taxor i två steg (se bilaga 1). Det första steget tas den 1 januari 2013 och innebär en höjning ”halvvägs” till den nivå som taxorna kommer att ligga på efter det andra steget, vilket tas den 1 januari 2014. På så sätt förlängs anpassningstiden för föreningarna, samtidigt som graden av subventionering till vuxenverksamhet minskar för de flesta lokaltyperna. Undantaget, alltså där självfinansieringsgraden inte kommer att öka, är för idrottshallarna. Kommunen har under det senaste året gjort omfattande investeringar som kommer att höja kultur- och fritidsnämndens hyreskostnad, vilket i sin tur sänker självfinansieringsgraden.

Internhyressättningen för 2013 är i skrivande stund ännu inte fastställd, och det är därför inte möjligt att beräkna självfinansieringsgraden efter föreslagna höjningar. Utfallet av taxornas effekt, både vad gäller efterfrågan, nyttjandegrad och självfinansieringsgrad, kommer dock att utvärderas i januari 2015. Vi bör vid denna tidpunkt ha en tydlig bild av hur anpassningen av taxorna påverkat utfallet.

En annan viktig aspekt vid anpassningen av taxorna är att liknande lokaler bör hyras ut till ungefär lika timtaxa oavsett vår hyreskostnad. Det är orsaken till att taxan är densamma oavsett vilken gymnastiksal som bokas, samt orsaken till att liknande samlingsalar har en ungefärlig liknande taxenivå.

Förslag till ny intern taxa och kontrollavgift

Föreningsgården Kvarnhjulet hyrs till mycket stor del ut internt, alltså till andra kommunala verksamheter. Lokalerna hyrs då enligt nolltaxa, och man upplever att lokaler som bokats ofta står outnyttjade på grund av att planerna ändrats, utan att lokalerna avbokats. Lokalerna är kostsamma för förvaltningen, särskilt om de står outnyttjade. I syfte att synliggöra de kommuninterna kostnaderna bör de faktiska kostnaderna belasta den beställande förvaltningen. Därför föreslår förvaltningen att en intern taxa införs för lokalerna på Kvarnhjulet. Interntaxan finns i förslaget i bilaga 1 och ligger på samma nivå som taxa 2. Vid de tillfällen då föreningar och förvaltningar uteblir från en bokad tid utan att avboka lokalen inom 4 vardagar föreslås att en kontrollavgift på 500 kronor per tillfälle införs.

Förslag till ny evenemangstaxa

Hösten 2012 kommer Tyresös nya evenemangshall att stå färdig. Hallen erbjuder cirka 650 sittande åhörarpplatser (samt 150 ståplatser) och innebär ökade möjligheter för större idrottsevenemang. I linje med de politiska tilläggsdirektiven föreslås införande av en evenemangstaxa i idrottshallar, som kommer att uppnå 300 % av taxa 1 vid 2014 års nivå. Den nya taxan föreslås gälla från och med den 1 januari 2013. Evenemangstaxan avser samtliga matcher i seniorserier som sanktioneras av de nationella idrottsförbunden, samt evenemang som arrangeras av företag, privatpersoner och föreningar från andra kommuner. Syftet med denna taxa är att elitklubbar i högre utsträckning ska stå för de extra kostnader som drabbar kommunen på grund av idrottsförbundens krav för elitverksamhet.

Marknadsföring av outnyttjade lokaler

I tabell 1 ovan ser vi att våra idrottshallar utnyttjas till fullo, medan gymnastiksalarna och Föreningsgården Kvarnhjulet har en relativt stor del outnyttjad tid. Förvaltningen har under hösten 2011 följt upp tider som bokats i salar och hallar för att säkerställa att lokalerna inte står tomma och outnyttjade.

I de fall föreningarna har för avsikt att inte använda den disponerade tiden har fritidsenheten kunnat tilldela tiden till annan förening. Fritidsenheten föreslås vidare få i uppdrag att satsa på ökad marknadsföring av de lediga lokalerna. Marknadsföringen kommer att genomföras genom att de lediga tiderna exponeras till föreningslivet, samt genom att annonsera i ”Mitt i Tyresö” och på kommunens hemsida, samt på föreningsportalen.

Förslag till anpassning av biblioteksavgifter

I uppdraget att se över taxor och avgifter inom området bibliotek och kultur föreslås att avgiften på förlorat bibliotekskort för vuxna höjs från 20 kr till 50 kr. Avgiften för bibliotekskort för barn bibehålls med 10 kr.

Motivet för höjningen är att vid årsskiftet byts alla bibliotekskort ut mot nya RFID-kort med inbyggt chip. Dessa nya kort är dyrare vid framställning och kan användas för flera olika funktioner inom bibliotekets verksamhetsområde. De kan, om så önskas och beslutas, även användas till flera andra kommunala funktioner.